

Sygn. akt VI U 432/20

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 02 marca 2023 r.

Sąd Rejonowy dla Warszawy Pragi-Południe w Warszawie VI Wydział Pracy i Ubezpieczeń Społecznych

w składzie:

Przewodniczący: sędzia Małgorzata Kryńska - Mozolewska

Protokolant: sekretarz sądowy Marzena Szablewska

po rozpoznaniu w dniu 2 marca 2023 r. w Warszawie na rozprawie

sprawy z odwołania E. T. (1)

od decyzji (...) w W. z dnia (...) r. znak: (...)

przeciwko (...) w W.

o zasiłek chorobowy, zasiłek macierzyński

oddala odwołanie.

sygn. akt VI U 432/20

UZASADNIENIE

W dniu 16.05.2019 r. do (...) w W. wpłynęło pismo Powódki, w którym Powódka prosiła o udzielenie informacji czy pracodawca prawidłowo wyliczył podstawę wymiaru świadczeń na czas choroby i macierzyństwa za okres od 11.04.2019 r. Organ po przeprowadzeniu postępowania wydał decyzję (znak (...) - (...) w sprawie (...)) z dnia 18.08.2020 r., w której postanowił, że:

(1) 1/12 nagrody rocznej za rok fiskalny poprzedzających powstanie niezdolności do pracy tj. za okres od 07.2017 r. do 06.2018 r. wypłacona Powódce w kwocie brutto 4884,75 zł podlega uwzględnieniu w podstawie wymiaru zasiłku chorobowego za okres od 11.04.2019 r. do 08.09.2019 r. i zasiłku macierzyńskiego za okres od 09.09.2019 r. do 06.09.2020 r.;

(2) podstawa wymiaru zasiłku chorobowego za okres 11.04.2019 r. do 08.09.2019 r. i zasiłku macierzyńskiego za okres od 09.09.2019 r. do 06.09.2020 r. po uwzględnieniu wynagrodzenia zasadniczego wypłaconego za miesiące od 03.2018 r. do 02.2019 r. oraz nagrody rocznej za rok fiskalny poprzedzającej powstanie niezdolności do pracy tj. za okres od 07.2017 r. do 06.2018 r. (po pomniejszeniu o kwotę składek na ubezpieczenia społeczne) wynosi 7766,80 zł brutto (stawka dzienna 100% - 258,89 zł, 80% - 207,11 zł);

(3) należny zasiłek chorobowy za okres od 11.04.2019 r. do 08.09.2019 r. wynosi 39092,39 zł brutto (151 dni x 258,89 zł) i zasiłek macierzyński za okres od 09.09.2019 r. do 31.07.2020 r. wynosi 67724,97 brutto (327 dni x 207,11 zł);

(4) płatnik (...) sp. z o.o. zobowiązany jest do wypłaty wyrównania zasiłku chorobowego i macierzyńskiego dla Powódki oraz do dalszej prawidłowej wypłaty świadczeń (według podstawy 7766,80 zł brutto);

(5) brak podstaw do uwzględnienia w podstawie wymiaru zasiłku chorobowego i zasiłku macierzyńskiego jednorazowej nagrody uznaniowej wypłacanej w sierpniu 2018 r. w kwocie 17.000 zł brutto.

Pkt. 5 decyzji Organ uzasadnił tym, że nagroda uznaniowa w kwocie 17.000 zł brutto miała charakter jednorazowy, nie była wypłacana wcześniej, ani później, a po jej wypłaceniu pracodawca zaprzestał jej wypłaty, a zatem nie podlega uwzględnieniu w podstawie wymiaru zasiłku chorobowego za okres od 11.04.2019 r. do 08.09.2019 r. i zasiłku macierzyńskiego za okres od 09.09.2019 r. do 06.09.2020 r. Organ wskazał, że składników wynagrodzenia przysługujących w myśl umowy o pracę lub innego aktu przysługujących tylko do określonego terminu nie uwzględnia się przy ustalaniu podstawy wymiaru zasiłku chorobowego należnego za okres po tym terminie. Ta sama zasada ma zastosowanie w przypadku do składników wynagrodzenia, których wypłacenia zaprzestano.

(decyzja z dnia 18.08.2020 r. (znak (...) - (...)) w sprawie (...) k. 1 akt postępowania prowadzonego przez (...) w W.)

Odwołująca w dniu 21.09.2020 r. za pośrednictwem Organu wniosła do tutejszego Sądu odwołanie od ww. decyzji, która została doręczona powódce 21.08.2020 r. zaskarżając ją w pkt. 5. Powódka zarzuciła decyzji naruszenie art. 41, art. 42, art. 47, art. 67 ustawy z dnia 25.06.1999 r. o świadczeniach pieniężnych z ubezpieczenia społecznego w razie choroby i macierzyństwa (dalej, jako „*Ustawa*”) oraz art. 67 ust. 1 w zw. z art. 31 ust. 3 Konstytucji RP. Powódka zarzuciła, że Organ nieprawidłowo przyjął, iż brak jest podstaw do uwzględnienia w podstawie wymiaru zasiłku chorobowego i zasiłku macierzyńskiego jednorazowej nagrody uznaniowej wypłacanej w sierpniu 2018 r. w kwocie 17.000 brutto. Powódka wskazała między innymi, iż organ nieprawidłowo przyjął, iż (i) wypłacone powódce świadczenie stanowiło nagrodę uznaniową, podczas gdy była to premia uznaniowa, (ii) premia miała charakter jednorazowy i zaprzestano jej wypłaty.

Odwołująca podniosła w odwołaniu między innymi, że wypłacona premia była uzależniona od jej zaangażowania w wykonywane obowiązki, od premii została naliczona składka chorobowa, oraz powołała się na wyrok TK z dnia 24.06.2008 r. zgodnie, z którym art. 41 Ustawy jest niezgodny z art. 67 ust. 1 w zw. z art. 31 ust. 3 Konstytucji RP, który jest rozumiany w taki sposób, że w podstawie wymiaru zasiłku chorobowego nie uwzględnia się wypłaconych pracownikowi, w okresie przyjętym do jej ustalenia, składników wynagrodzenia, od których pracownik ten uiścił składkę na ubezpieczenie chorobowe, a które nie są mu wypłacane w okresie pobierania wynagrodzenia za czas niezdolności do pracy wskutek choroby albo zasiłku chorobowego.

(odwołanie z dnia 17.09.2020 r. – wpłynęło 21.09.2020 r. k. 1 – 2)

W odpowiedzi na odwołanie organ rentowy wniósł o oddalenie odwołania i powtórzył argumentację określoną w uzasadnieniu decyzji.

(odpowiedź na odwołanie k. 15 -17)

Sąd ustalił, co następuje:

Odwołująca jest zatrudniona w firmie (...) sp. z o.o. od dnia 01.09.2017 r. (do 2.07.2018 r, która została przejęta na podstawie art. 492 § 1 pkt. 1 k.s.h. przez (...) sp. z o.o.).

W okresie od 09.03.2019 r. do 10.04.2019 r. odwołująca otrzymała od pracodawcy wynagrodzenie za czas niezdolności do pracy, a od 11.04.2019 do 08.09.2019 r. zasiłek chorobowy. Następnie od 09.09.2019 r. odwołująca przebywała na urlopie macierzyńskim i kolejno rodzicielskim.

(okoliczności bezsporne, pismo (...) sp. z o.o. z dnia 13.12.2019 r. oraz z dnia 20.01.2020, k. 20 – 25 akta sprawy (...))

U pracodawcy odwołującej obowiązuje regulamin wynagradzania z dnia 23.02.2004 r., który między innymi reguluje możliwość przyznania pracownikom nagród. Zgodnie z §23 ust. 1 Regulaminu wynagradzania (...) sp. z o.o. „Zarząd może przyznawać pracownikom nagrody i/lub upominki świąteczne.”

(regulamin wynagradzania k. 36)

W sierpniu 2018 r. odwołująca otrzymała od pracodawcy nagrodę uznaniową w wysokości 17.000 zł brutto (zwaną przez odwołującą „premią uznaniową”). Nagroda miała charakter jednorazowy i uznaniowy. Została wypłacona Powódce w związku z jej zaangażowaniem, nakładem pracy, sumiennością i jakością pracy w projekcie trwającym w okresie od 10.2017 do 07.2018 Dotyczącym połączenia dwóch spółek w związku z reorganizacją, w którym odwołująca wzięła udział między innymi poprzez wykonywanie obowiązków związanych z ww. projektem. Świadczone przez odwołującą prace były w okresie realizacji projektu wykonywane sumiennie, miała wysoką jakość oraz jej obowiązki związane z projektem przewyższały normalny tok pracy odwołującej. W związku z powyższym nie można przyjąć, iż nagroda za pracę w danym, już zakończonym, projekcie ma charakter stały. Powódka, mimo, że realizowała inne obowiązki niezwiązane z projektem nie otrzymywała wcześniej nagród uznaniowych, które byłyby wypłacane niezależnie od premii rocznej ustalonej za dany rok fiskalny pracodawcy, która ma charakter stały i jest wypłacana w związku z wynikami finansowymi pracodawcy i którą ZUS uwzględnił w podstawie wymiaru zasiłku chorobowego i zasiłku macierzyńskiego.

(zeznania świadka E. D. i A. Z. – protokół z dnia 05.08.2021 r. k. 47, decyzja Organu z 18.08.2020 r. k. 1 akt postępowania prowadzonego przez (...) w W.)

Sąd nie dał wiary zeznaniom odwołującej, iż otrzymanie nagrody było niezależne od udziału odwołującej w projekcie. Bezsporne jest, że odwołująca w związku z realizowanym projektem miała więcej obowiązków, które realizowała zgodnie z oczekiwaniami pracodawcy w sposób terminowy, sumienny i z należyтым zaangażowaniem. Zebrany w sprawie materiał dowodowy jednoznacznie potwierdza fakt, iż nagroda uznaniowa była wyjątkowo przyznana powódce w związku z licznymi obowiązkami oraz jej dobrą pracą podczas realizacji projektu. Odwołująca nie otrzymywała wcześniej podobnych nagród uznaniowych, ani też później. Odwołującej były przyznawane premie roczne, które miały charakter stały i były uzależnione od ustalonych przez pracodawcę przesłanek. Fakt, iż odwołująca realizowała inne zadania, nie związane z realizacją projektu, nie stoi na przeszkodzie by otrzymała ona nagrodę uznaniową właśnie z uwagi na zwiększoną intensywność pracy i wzrost zakresu jej obowiązków w związku z nowymi obowiązkami związanymi z projektem. Okoliczności, iż pracodawca podczas usprawiedliwionej nieobecności odwołującej w pracy przyznawał innym pracownikom premie, nagrody uznaniowe w związku z realizowanymi zadaniami nie przeczy jednorazowemu charakterowi nagrody wypłaconej odwołującej w sierpniu 2018 r. Analizując charakter nagrody należy wziąć pod uwagę konkretny indywidualny przypadek niniejszej sprawy. Pracodawca ma prawo przyznawać jednorazowe nagrody uznaniowe w związku z wystąpieniem okoliczności, które w jego przekonaniu uzasadniają przyznanie takiej nagrody. W związku z powyższym odwołująca nie wykazała powtarzalności i stałości w otrzymywaniu od pracodawcy nagród lub premii uznaniowych innych niż premia roczna.

W związku z powyższym należy uznać, iż Organ prawidłowo ustalił stan faktyczny i wydał prawidłową decyzję. Prawidłowość wydanej decyzji jednoznacznie potwierdza stanowisko biegłego sądowego, który stwierdził, że „organ rentowy w sposób prawidłowy dokonał ustalenia wysokości podstawy wymiaru zasiłku chorobowego oraz zasiłku macierzyńskiego przysługującego Powódce.” Biegły również przychylił się do stanowiska ZUS zgodnie, z którym przyznana odwołującej nagroda miała charakter jednorazowy, a zatem nie powinna wchodzić do podstawy ustalenia wymiaru zasiłku chorobowego oraz macierzyńskiego.

(opinia biegłego E. Z. k. 69, oraz opinii uzupełniające k.107-109, 127-129)

Sąd zważył, co następuje:

Przedmiotem rozpoznania w niniejszej sprawie jest odwołanie od decyzji Organu w części dotyczącej podstaw do uwzględnienia, w podstawie wymiaru zasiłku chorobowego i zasiłku macierzyńskiego, jednorazowej nagrody uznaniowej wypłaconej Powódce w sierpniu 2018 r. w kwocie 17000 zł brutto.

W pierwszej kolejności należy wskazać, iż stan faktyczny w niniejszej sprawie z części nie dotyczącej charakteru oraz podstawy wypłacenia nagrody uznaniowej nie był przedmiotem sporu. Organ decydując o nieuwzględnieniu nagrody w podstawie wymiaru zasiłku chorobowego i zasiłku macierzyńskiego uznał, iż nagroda ma charakter jednorazowy, niepowtarzalny i została wypłacona w związku z jednym, obecnie zakończonym projektem połączenia dwóch spółek.

Zdaniem odwołującej nagroda uznaniowa nie była jej przyznana w związku z uczestnictwem z realizacją projektu połączenia spółek, lecz wynikała ogólnie z jej zaangażowaniem w wykonywane obowiązki, sumienność, terminowość oraz wysoką, jakość pracy. Twierdzenia Powódki odnoszące się do niezgodności art. 41 ust. 1 Konstytucji RP w związku ze wskazanym przez Powódkę wyrokiem TK z dnia 24.06.2008 r. sygn. akt. SK 16/06, OTK-A 2008/5, poz. 85 zgodnie, z którym art. 41 ust. 1 Ustawy jest niezgodny z art. 67 ust. 1 w zw. z art. 31 ust. 3 Konstytucji „w przypadku, gdy jest rozumiany w taki sposób, że w podstawie wymiaru zasiłku chorobowego nie uwzględnia się wypłaconych pracownikowi, w okresie przyjętym do jej ustalenia, składników wynagrodzenia, od których pracownik ten uiszczył składkę na ubezpieczenie chorobowe, a które nie są mu wypłacane w okresie pobierania wynagrodzenia za czas niezdolności do pracy wskutek choroby albo zasiłku chorobowego”, należy uznać za nieuzasadnione w związku z nowelizacją Ustawy dokonaną po wejściu w życie ww. wyroku. Ustawodawca nowelizując brzmienie art. 41 Ustawy uwzględnił, bowiem ww. orzeczenie i w obecnym brzmieniu nie sposób uznać jego niekonstytucyjności w ww. zakresie.

Zgodnie z art. 36 ust. 1 ustawy o świadczeniach pieniężnych z ubezpieczenia społecznego w razie choroby i macierzyństwa z dnia 25 czerwca 1999 r - podstawę wymiaru zasiłku chorobowego przysługującego ubezpieczonemu będącemu pracownikiem stanowi przeciętne miesięczne wynagrodzenie wypłacone za okres 12 miesięcy kalendarzowych poprzedzających miesiąc, w którym powstała niezdolność do pracy. Zasadą jest nadto, że do podstawy wymiaru zasiłku wlicza się premie, nagrody i inne składniki wynagrodzenia, przysługujące za okresy miesięczne, kwartalne i roczne (art. 42 ust. 1-3 Ustawy).

Powyższa zasada doznaje ograniczenia w art. 41 ust. 1 ustawy, który stanowi, że przy ustalaniu podstawy wymiaru zasiłku chorobowego nie uwzględnia się składników wynagrodzenia, do których pracownik zachowuje prawo w okresie pobierania tego zasiłku zgodnie z postanowieniami układów zbiorowych pracy lub przepisami o wynagradzaniu, jeżeli są one wypłacane za okres pobierania tego zasiłku. Art. 41 ust. 2 Ustawy wskazuje zaś, że składników wynagrodzenia przysługujących w myśl umowy o pracę lub innego aktu, na podstawie, którego powstał stosunek pracy, tylko do określonego terminu nie uwzględnia się przy ustalaniu podstawy wymiaru zasiłku chorobowego należnego za okres po tym terminie.

Sąd uznał, iż brak jest podstaw do uwzględnienia w podstawie wymiaru zasiłku chorobowego i zasiłku macierzyńskiego jednorazowej nagrody uznaniowej z sierpnia 2018 r. wypłaconej przez pracodawcę Powódce właśnie z powodu braku stałego charakteru i ograniczenia przewidzianego w art. 41 ust. 2 Ustawy zgodnie, z którym składników wynagrodzenia przysługujących tylko do określonego terminu (w niniejszej sprawie owym terminem jest termin wypłacenia nagrody uznaniowej po zakończeniu projektu) nie uwzględnia się przy ustalaniu podstawy wymiaru zasiłku chorobowego należnego za okres po tym terminie. Co więcej z treści art. 42 ustawy można wyinterpretować obowiązek wystąpienia okresowości i powtarzalności nagród. Zatem zgodnie z interpretacją a contrario nagroda jednorazowa i niepowtarzalna nie może zostać uwzględniona w podstawie wymiaru zasiłku chorobowego i zasiłku macierzyńskiego.

Sąd Najwyższy w wyroku z 2.08.2007 r., III UK 26/07, LEX nr 1402647 uznał, że jeżeli nagrody i premie przewidziane w przepisach płacowych pracodawcy mają wyłącznie charakter uznaniowy to nie mogą być utożsamiane z premią regulaminową, ponieważ ich wysokość, zakres wypłaty i częstotliwość pozostawiono uznaniu pracodawcy, a zatem premia przyznana ubezpieczonej nie mogła być wliczona do podstawy wymiaru zasiłku chorobowego, gdyż do podstawy wymiaru takiego zasiłku przyjmuje się tylko takie premie, których warunki uzyskania przewidują przepisy wewnątrzzakładowe i to pod warunkiem, że określają one pomniejszenie premii za czas pobierania zasiłku chorobowego. Z powyższym stanowiskiem Sądu Najwyższego zgodził się w niniejszej sprawie Sąd, w związku z

ustaleniem, iż wypłacona odwołującej nagroda miała charakter ściśle uznaniowy i przesłanki do jej wypłacenia nie zostały określone w przepisach przyjętych przez pracodawcę.

Wobec powyższego należało oddalić odwołanie wniesione przez E. T. (1) od decyzji (...) w W..

ZARZĄDZENIE

1. (...)